

Beantwoording vragen uit het Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

In het Regeerakkoord is aangegeven dat de verplichtingen voor loondoorbetaling bij ziekte verlicht moeten worden. Daarnaast wil de regering het voor mensen die een uitkering op grond van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (Wet WIA) ontvangen aantrekkelijker maken om te gaan werken.

2. Wie zijn betrokken?

Werkgevers, werknemers, WIA-gerechtigden, UWV en de Belastingdienst.

3. Wat is het probleem?

Om tegemoet te komen aan de werkgevers die knelpunten ervaren is bij brief van 20 december 2018 een pakket aan maatregelen voorgesteld dat de loondoorbetalingsverplichtingen makkelijker, duidelijker en goedkoper maakt. De twee maatregelen die wetswijziging vergen zijn in dit wetsvoorstel opgenomen. Daarnaast blijkt uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek 'Geschikt voor de arbeidsmarkt' dat WIA-gerechtigden terughoudend zijn meer te gaan verdienen dan de door UWV vastgestelde restverdiencapaciteit. Dit kan – bij baanverlies – tot een lagere uitkering leiden. Omdat WIA-gerechtigden vooraf niet weten of het werken structureel vol te houden is, lopen zij een risico. Dit vormt een drempel om het werk te hervatten.

4. Wat is het doel?

Het wetsvoorstel maakt onderdeel uit van een totaalpakket aan maatregelen om tegemoet te komen aan de ervaren knelpunten van werkgevers op het gebied van de loondoorbetaling bij ziekte. Het totale pakket leidt ertoe dat de loondoorbetalingsverplichtingen voor werkgevers makkelijker, duidelijker en goedkoper worden. Daarnaast is het doel om WIA-gerechtigden te stimuleren het werk te hervatten of uit te breiden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Werkgevers, met name kleine werkgevers, ervaren de loondoorbetalingsverplichtingen als zwaar. Dat heeft ook nadelen voor werknemers, omdat zij daardoor minder snel een vast contract aangeboden krijgen. Voor een betere balans zijn de wetswijzigingen noodzakelijk. Om het voor WIA-gerechtigden aantrekkelijker te maken (meer) te gaan werken wordt geregeld dat het arbeidsongeschiktheidspercentage vijf jaar lang niet verlaagd kan worden vanwege inkomsten. De WIA is een collectieve verzekering en de overheid is daarmee de partij die de voorwaarden voor deze verzekering aan kan passen.

6. Wat is het beste instrument?

Zoals aangegeven onder 5 is aanpassing van wetgeving nodig.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen voor bedrijven qua administratieve lasten door de toepassing van de premievermindering in de loonaangiften zijn beperkt. De WIA-uitkeringslasten zullen beperkt toenemen en de totale werkgeverslasten zullen dalen.

Voor werkgevers wordt onzekerheid weggenomen, omdat UWV geen loonsancties meer kan opleggen die gerelateerd zijn aan het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de werknemer. Voor werknemers betekent dit dat zij mogelijk eerder een WIA-uitkering in plaats van loon zullen ontvangen. Aangezien de verzekeringsarts van UWV de WIA-claimbeoordeling blijft uitvoeren, kan de werknemer onzekerheid ervaren als dan blijkt dat het advies van de bedrijfsarts en het oordeel van de verzekeringsarts van elkaar verschillen. WIA-gerechtigden krijgen gedurende vijf jaar meer zekerheid over het behoud van hun WIA-uitkering en worden daardoor gestimuleerd om het werk te hervatten of uit te breiden. Zij kunnen vijf jaar lang ondervinden of het werk structureel vol te houden is en zij hoeven niet langer te vrezen dat tijdelijk hogere inkomsten tot een lagere uitkering leiden.

De overheidsuitgaven nemen door het voorstel met structureel € 95 miljoen toe. Dit komt doordat de WIA-uitkeringslasten toenemen. De premievermindering zorgt daarnaast naar verwachting voor € 450 miljoen lagere premieontvangsten. Ter dekking daarvan wordt het tarief van de Aof-premie met 0,1%-punt verhoogd. Dit leidt tot ongeveer € 250 miljoen aan hogere premieontvangsten. Per saldo leidt de premievermindering dus tot € 200 miljoen lastenverlichting voor het bedrijfsleven.

Er zijn geen gevolgen voor het milieu.